

Sygn. akt VII U 3937/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 czerwca 2020 r. w Warszawie

sprawy A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 19 czerwca 2019 r. znak: (...) oraz

z dnia 2 marca 2020 r. znak: (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje odwołującemu A. G. prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 stycznia 2020 r.

Sygn. akt VII U 3937/19

UZASADNIENIE

W dniu 8 lipca 2019r. A. G. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. z dnia 19 czerwca 2019r., znak: (...), odmawiającej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący kwestionował stanowisko organu rentowego w zakresie nieuwzględnienia pracy w szczególnych warunkach od dnia 3 listopada 1981 r. do 31 grudnia 1993 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego (odwołanie z dnia 8 lipca 2019r., k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 sierpnia 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania A. G. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swe stanowisko organ rentowy wyjaśnił, że odwołujący udowodnił jedynie 4 lata, 10 miesięcy i 9 dni pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 3 listopada 1981 r. do 31 grudnia 1993r. wykazanego w świadectwie pracy w szczególnych warunkach w (...) Spółdzielni (...) w J., gdyż pracodawca nie określił charakteru wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie wskazał zarządzenia resortowego właściwego ministra, pod którego podlegał zakład

pracy. Organ rentowy wskazał ponadto, iż ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 2 sierpnia 2019r., k. 8-8v. a.s.).

W dniu 2 marca 2020 r. po przedłożeniu przez odwołującego w toku postępowania sądowego świadectw pracy dot. zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w T. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję znak: (...) odmawiającą przyznania emerytury. Organ rentowy pismem z dnia 9 marca 2020 r. wniósł o umorzenie postępowania w zakresie w jakim zaskarżona decyzja z dnia 19 czerwca 2019 r. została zmieniona przez decyzję z dnia 2 marca 2020 r., oddalenie odwołania w pozostałej części, także w przypadku rozszerzenia odwołania na decyzję z dnia 2 marca 2020 r.

(decyzja z dnia 2 marca 2020r., k. 22 a.r., pismo procesowe z dnia 10 marca 2020 r. k. 32 a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. G., urodzony w dniu (...), w okresie od dnia 1 listopada 1979r. do 18 października 1981 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Następnie:

- w okresie 3 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1993 r. był zatrudniony na stanowisku kierowcy w (...) Spółdzielni (...) w J.. W tym też okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy samochodów ciężarowych wymienioną w wykazie A, dziale VIII poz. pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym.

- Następnie był zatrudniony jako kierowca w T. J. D. w okresie od 24 czerwca 1996 r. do 8 kwietnia 2001r.,

- w okresie od 1 września 2001 r. do 7 września 2007 r. na stanowisku kierowcy w M.K. usługi autokarowe,

- w okresie od 14 grudnia 2009 r. do 23 października 2010 r. na stanowisku kierowca autobusowy – konduktor w Szach-T. J. S. w W.,

- w okresie od 25 lipca 2011 r. do 1 października 2011 r. w Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku kierowcy autobusu,

- w okresie od 15 grudnia 2011 r. do 30 czerwca 2012 r. na stanowisku kierowcy w Autokarowym (...) osób (...),

- w okresie od 28 sierpnia 2012 r. do 29 maja 2017 r. na stanowisku kierowca – konduktor autobusowy w Przedsiębiorstwie (...) w C.. W tym też okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy autobusu w transporcie publicznym na stanowisku kierowca – konduktor pojazdów autobusowych określoną w Załączniku Nr 2 lp. 8 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach i rentach,

- w okresie od 1 czerwca 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. i od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. na stanowisku kierowca autobusu w (...) Sp. z o.o. w T. wykonując w okresie od 1 czerwca 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. i od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - pracę kierowców autobusów trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym, kierowca autobusu

(świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 3 a.r., świadectwa pracy z 1 kwietnia 2001 r. k. 4-5 a.r., świadectwo pracy z dnia 10 września 2007 r. k. 6-7 a.r., z dnia 30 października 2010 k. 8 a.r., z dnia 6 października 2011 r. k. 9 a.r., z dnia 3 lipca 2012 r. k. 10 -11 a.r., z dnia 29 maja 2017 r. k. 12-12v. a.r., z dnia 29 maja 2017 r. k. 13 a.r., z dnia 31 grudnia 2018 r. k. 18 a.r., z dnia 31 grudnia 2019 r. k. 20 a.r., świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 31 grudnia 2018 r., k. 19 i 21 a.s.).

W dniu 24 maja 2019r. A. G. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę pomostową. Do wniosku dołączył kwestionariusz zawierający informacje dotyczące okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek o emeryturę 24 maja 2019r. wraz z załącznikami, k. 1-14 a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19 czerwca 2019 r. wydał decyzję znak: (...)odmawiającą przyznania emerytury pomostowej (decyzja z dnia 19 czerwca 2019r., k. 16 a.r.).

Po przedłożeniu przez odwołującego w toku postępowania sądowego świadectw pracy dot. zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w T. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 2 marca 2020 r. wydał decyzję znak: (...)odmawiającą przyznania emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odmawia przyznania emerytury pomostowej ponieważ ubezpieczony nie udowodnił pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej. Zakład wskazał, iż uwzględnił do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresy zatrudnienia od 25 lipca 2011 r. do 1 października 2011 r., od 28 sierpnia 2012 r. do 28 maja 2017 r. oraz od 1 czerwca 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. tj. łącznie 6 lat, 10 miesięcy i 16 dni. Organ rentowy wskazał, że do pracy wykonywane w warunkach szczególnych nie został zaliczony okres od 3 listopada 1981 r. do 31 grudnia 1993 r. ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie wymienił charakteru wykonywania pracy, ściśle według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego (...). oraz nie powołał się na przepisy zarządzenia resortowego ministra, pod którego podlegał zakład pracy (decyzja z dnia 2 marca 2020r., k. 22 a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonych w toku postępowania dowodów obejmujących wymienione dokumenty, zeznania świadków oraz dowód z przesłuchania ubezpieczonego.

Dokumentom Sąd w pełni dał wiarę, tym bardziej że strony sporu ich nie kwestionowały. Co prawda odnośnie świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez (...) Spółdzielnię (...) w J. organ rentowy zgłaszał zastrzeżenia, wskazując na rozbieżności w oznaczeniu charakteru wykonywanej pracy, Sąd jednak ten dokument ocenił jako wiarygodny, a zarazem potwierdzający to, co z niego wynika, z powodów, o których dalej będzie mowa.

Zeznania świadków: H. R., S. K., E. K. i R. K. Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne. Świadkowie znali ubezpieczonego, przez wiele lat pracowali z nim w tym samym zakładzie pracy i w przypadku H. R. oraz S. K. na tych samych stanowiskach co odwołujący, wobec czego Sąd dał wiarę ich zeznaniom w zakresie specyfiki wykonywanej pracy na stanowisku kierowcy i rodzaju czynności, jakie realizował ubezpieczony. Ponadto treść zeznań świadków i odwołującego była zbieżna ze sobą, a ich postawa w trakcie przesłuchania nie budziła wątpliwości Sądu, choć nieznacznie się różniły z uwagi na znaczny upływ czasu.

Sąd dał również wiarę zeznaniom ubezpieczonego odnośnie przebiegu zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w J. oraz rodzaju i charakteru wykonywanej przez niego pracy. Zeznania ubezpieczonego znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...)Oddział w W. z dnia z dnia 19 czerwca 2019 r. znak: (...) oraz z dnia 2 marca 2020 r. znak: (...)podlegało uwzględnieniu.

Spór zaistniały w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia okoliczności stanowiących przesłankę uzyskania prawa do emerytury pomostowej według przepisów ustawy o emeryturze pomostowej, a mianowicie charakteru pracy wykonywanej przez A. G. w okresach pracy wskazanych w przedłożonych do akt organu rentowego świadectwach pracy oraz długości stażu pracy w takich warunkach. Organ rentowy nie uwzględnił okresów od 3 listopada 1981 r. do 31 grudnia 1993 r. ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie wymienił charakteru wykonywania pracy, ściśle według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. oraz nie powołał się na przepisy zarządzenia resortowego ministra, pod którego podlegał zakład pracy. Z tym stanowiskiem nie zgodził się odwołujący, podnosząc iż (...) Spółdzielnia (...) została zlikwidowana i nie ma możliwości aby świadectwo pracy zostało wystawione poprawnie. Rozważania Sądu koncentrowały się zatem wokół

kwestii okoliczności faktycznych, od których uzależnione jest prawo odwołującego się do emerytury pomostowej, w szczególności okresu pracy w warunkach szczególnych.

Ustawa z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 965 ze zm.) zastąpiła nowymi regulacjami, określającymi zasady nabywania wcześniejszych emerytur z tytułu pracy w warunkach szczególnych, przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, określające zasady przyznawania emerytur z tytułu tego rodzaju pracy. Celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionej rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Przy czym oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę, powinny zostać zaspokojone. Ustawa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31.12.1948r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 01.01.1999r. (art. 4 pkt 5 ustawy).

Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 3 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący, co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 01 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z unormowania tego wynika, że przy nabywaniu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy uwzględnieniu podlegają przypadające przed dniem 01.01.2009r. okresy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, jednakże dotyczy to wyłącznie sytuacji spełnienia przez ubezpieczonego wszystkich pozostałych przesłanek określonych w art. 4, gdyż muszą one być spełnione łącznie.

W niniejszym postępowaniu odwołujący wykazał, iż spełnił wszystkie wskazane wyżej warunki do przyznania emerytury pomostowej.

Zgodnie z §2 ust. 2 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. okresy pracy określone w ust. 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., II UKN 598/00).

W orzecznictwie podkreśla się, że przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym złożenie dowodu w postaci świadectwa pracy może być kwestionowane, co na podstawie art. 6 k.c. pociąga za sobą obarczenie

ciężarem dowodu strony, która zaprzecza okolicznościom wynikającym ze świadectwa pracy. Należy bowiem ustalić, jakie prace ubezpieczony rzeczywiście wykonywał, bowiem ta okoliczność, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., II UK 337/03). Tym samym brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub jego braki formalne nie świadczą o tym, że ubezpieczony faktycznie takiej pracy nie realizował. W postępowaniu przed sądem nie stosuje się bowiem ograniczeń dowodowych, jakie istnieją w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym. W orzecznictwie wielokrotnie wyrażano ugruntowany już pogląd, zgodnie z którym ze względu na powyższe, okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach może być dowodzona wszelkimi środkami dowodowymi, przy czym sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. W postępowaniu przed sądem odwoławczym dopuszczalne jest więc dopuszczenie dowodu z zeznań świadków lub z opinii biegłego na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w sytuacji, gdy wnioskodawca nie jest w stanie wykazać tej okoliczności jedynie w oparciu o dokumenty (zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84; z 21 września 1984 r., III UZP 48/84; a także wyroki: Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 1999 r. II UKN 619; Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 grudnia 2004 r., III AUa 2474/03; Sądu Okręgowego w Tarnowie z 4 października 2013 r. IV U 1284/13).

Dla oceny, czy pracownik pracował w warunkach szczególnych nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w oparciu o dowody z zeznań świadków, którzy współpracowali z odwołującym się w trakcie spornego okresu zatrudnienia, a także dowody z dokumentów załączonych do jego akt osobowych, na okoliczność ustalenia charakteru i warunków pracy wykonywanej w spornym okresie. W oparciu o powyższe dowody Sąd ustalił, że w spornym okresie zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w J. odwołujący pracował na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, na co wskazywały zebrane w sprawie dowody, które w powyższym zakresie nie były kwestionowane i nie budziły wątpliwości. Jak wynika z postępowania dowodowego, w spornym okresie zatrudnienia odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Zeznający w sprawie świadkowie potwierdzili pracę odwołującego się w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych: STARY cysterny i izotermy, rozwoził artykuły mleczarskie i cysternami mleko. Nie ulega również wątpliwości, że praca, którą świadczył stanowiła pracę w warunkach szczególnych, o której mowa w Wykazie A Dziale VIII pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Prace te, jak wspomniano powyżej, były wykonywane przez odwołującego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co pozwala uwzględnić powyższy okres na poczet stażu pracy odwołującego w warunkach szczególnych.

Konsekwencją powyższych ustaleń było stwierdzenie, że odwołujący spełnia sporną przesłankę konieczną do nabycia prawa do emerytury pomostowej. Zaliczenie spornego okresu zatrudnienia w okresie od 3 listopada 1981 r. do 31 grudnia 1993 r. do stażu pracy w warunkach szczególnych prowadzi bowiem do stwierdzenia, że odwołujący legitymuje się stażem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze przekraczającym 15 lat, to jest więcej, niż okres minimalny. Tym samym zasadne jest stwierdzenie, że odwołującemu przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy dokonał stosownej zmiany skarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., przyznając odwołującemu prawo do emerytury pomostowej.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć(...)

KM